

Nr 147

Av herr **Bergman m. fl.**, om inrättande vid Chalmers tekniska högskola av en professur i arkitekturens teori och historia.

(Lika lydande med motion nr 195 i Andra kammaren)

När 1958 års riksdag fattade beslut om en omorganisation av arkitekturavdelningen inom Chalmers tekniska högskola, innebar detta att ett länge eftersatt behov skulle tillgodoses. Den nya organisationsplanen avsåg att tillgodose en jämn arbetsfördelning mellan de olika institutionerna inom avdelningen, såväl när det gäller den schemamässiga undervisningen som i fråga om den högre utbildningen och forskningen.

Det principiellt nya i undervisningens innehåll tog sig uttryck i en professur i arkitekturens teori och historia. Undervisningen på detta område hade tidigare endast omfattat en begränsad kurs i arkitekturens historia. Genom omorganisationen skulle undervisningen få en väsentligt ändrad ställning och utökas till sitt innehåll. Detta framhölls också av Kungl. Maj:t i den proposition, som förelagts riksdagen. Det hette där bl. a., att undervisningsplanen synes ägnad att fördjupa utbildningen och vidga de studerandes perspektiv på arkitektens uppgift i samhället.

Vad man strävade efter var att öka det humanistiska inslaget i arkitektutbildningen. Skälet härför är att arkitekternas verksamhetsfält under senare tid förvandlats och att deras arbetsinsatser nu tages i anspråk för uppgifter, som fordrar kunskaper på områden som de saknar utbildning i. Samhället ställer i dag ökade krav på arkitekterna. De måste vara väl bekanta med bärande argument och idéer i sociala och mänskliga frågor, om de inte skall vara utlämnade åt tillfälliga ekonomiska och tekniska synpunkter. Förutom allmänna kulturhistoriska kunskaper förutsättes mera djupgående studier i arkitekturens och stadsbyggnadskonstens teori och historia, kompletterade med ökade estetiska och sociologiska kunskaper. Det är angeläget att de som utbildas till arkitekter görs förtrogna med betydelsefulla landvinningar inom psykologi och sociologi. Arkitekturens teori och historia är ur här nämnda synpunkter ett inslag i all modern arkitektutbildning. Arkitekturavdelningen vid Chalmers tekniska högskola kvarstår som en av de mycket få i Europa som saknar professur i arkitekturens teori och historia.

Med hänsyn till ämnets betydelse i och för sig samt det faktum att orga-

nisationsplanen för arkitekturavdelningen var uppbyggd med tanke på denna professors inrättande är det anslaget att den kommer till stånd.

Riksdagen har vid ett par tillfällen haft anledning pröva motioner i detta ärende och har därvid klart uttalat att goda skäl talar för att ifrågavarande professur kommer till stånd efter en avvägning av andra viktiga personalförstärkningar för CTH.

Det råder alltså ingen tvekan om riksdagens mening i denna fråga. Stöd för denna ståndpunkt har riksdagen haft i Kungl. Maj:ts värdering av undervisningsplanens innehåll. För varje år som går blir bristerna i den nuvarande improviserade undervisningen alltmer besvärande.

Med stöd av ovanstående hemställas,

att riksdagen måtte besluta att från och med budgetåret 1964/65 inrätta en professur i arkitekturens teori och historia vid Chalmers tekniska högskola.

Stockholm den 23 januari 1964

Per Bergman

Torsten Andersson

Ruth Hamrin-Thorell